

**Ομιλία Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου
Τρίκκης, Γαρδικίου και Πύλης κ. Χρυσόστομου
στη ΓΕΧΑ Τρικάλων
Πέμπτη 20 Οκτωβρίου 2022**

Είναι ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σήμερα μαζί σας, και σας ευχαριστώ μέσα από τα τρία βαθιά της καρδιάς μου, που μου δίνετε αυτή την χαρά, στα πλαίσια της νέας κατηχητικής περιόδου. Σε μια περίοδο, όπου οι γεωργοί ετοιμάζονται για να σπείρουν τα χωράφια τους, η Εκκλησία μας ομιλεί για τη σπορά του λόγου του Θεού στις καρδιές των ανθρώπων. Δηλαδή, η Εκκλησία μας ομιλεί για την καλλιέργεια του χωραφιού της δικής μας καρδιάς, που πρέπει να καλλιεργούμε στην καθημερινή μας ζωή. Έτσι, λοιπόν, οι εργάτες και φύλακες του θείου λόγου, οι συλλιτανευτές της σποράς του λόγου του Θεού, αρχίζουν με ενθουσιασμό, χαρά και αγαλλίαση την πνευματική σπορά, η οποία και ασφαλώς χρειάζεται περισσότερο κόπο και μόχθο.

«Ο σπόρος εστίν ο λόγος του Θεού», μας λέει ο Χριστός, σε μία από τις πιο όμορφες παραβολές που ακούσαμε μόλις την περασμένη Κυριακή. Ο λόγος ο εμός αλήθεια εστίν. Και αλλού πάλι, αγίασον αυτούς τη αληθεία σου, ο λόγος ο σος αλήθεια εστί. Ο λόγος του Θεού έχει μέσα του Πνεύμα Άγιο και αιώνια ζωή. Επειδή είναι αλήθεια, είναι αληθινός, μπορεί και αγιάζει τον άνθρωπο. Και ο Απόστολος Παύλος διεκήρυξε ότι «ο λόγος του Θεού είναι ζωντανός, αληθινός και δραστήσιμος. Είναι οξύτερος από κάθε δίκτο μαχαίρι που φθάνει στα βάθη του ψυχικού και του σωματικού κόσμου του ανθρώπου» (Εβρ. 4, 12). «Είναι λυχνάρι που φωτίζει τα βήματά μου και φως που διαλύει τα σκοτάδια στους δρόμους της ζωής» (Ψαλμ 118, 105), σύμφωνα πάλι με τον Δαβίδ. Έδαφος που σπείρεται ο θείος λόγος είναι οι ψυχές των χριστιανών, τις οποίες πρέπει να κάνουμε κατοικία του Χριστού. Μέσα από αυτό τον σπόρο αναφύονται όλα τα χαρίσματα του ανθρώπου. Ο άνθρωπος έχει πολλά χαρίσματα, αλλά χωρίς την αξιοποίηση αυτού του σπόρου τα χαρίσματα αυτά γίνονται δαιμονιώδη.

Γιατί όμως ο Κύριος παρομοιάζει τον λόγο του με σπόρο; Γιατί ο σπόρος κρύβει μέσα του πολλές και μεγάλες μυστικές δυνάμεις. Όταν ο σπόρος πέσει μέσα στη γη και βρει τις κατάλληλες προϋποθέσεις, αναπτύσσεται και φέρνει ζωή. Ο λόγος του Θεού μεταβάλλει και αναγεννά τον άνθρωπο, εφόσον είναι γεμάτος θεία χάρη, είναι αγωγός θείας χάριτος. Όπως η βροχή πέφτει σταγόνα-σταγόνα, ποτίζει και μαλακώνει την κατάξερη γη, έτσι και ο λόγος του Θεού, όταν τον δεχθούμε, δημιουργεί μέσα μας δροσιά, γι' αυτό και ο ίδιος ο Χριστός σε κάποιο σημείο του Ευαγγελίου τον ονομάζει ύδωρ ζων. Σιγά-σιγά κατανύσσει και ανυψώνει τον άνθρωπο, τον καθαρίζει από τον ρύπο της αμαρτίας. Αναπαύει και ηρεμεί τον ταλαιπωρημένο άνθρωπο. Νέα φρονήματα, νέες σκέψεις αναπτύσσονται. Νέοι πόθοι, νέα ενδιαφέροντα δημιουργούνται. Από άλλα θέλγεται πλέον η καρδιά μας. Αλλιώς βλέπουμε και κρίνουμε τα πράγματα γύρω μας.

Ο Χριστός μας περιγράφει τις αντιδράσεις των ανθρώπων που ακούν το λόγο του Θεού, το Ευαγγέλιο δηλαδή. Τέσσερις κατηγορίες μας παρουσίασε το Ευαγγέλιο. Και στις τέσσερις κατηγορίες ανθρώπων σπείρεται ο λόγος του Θεού, αλλά σε λίγους καρποφορεί γιατί εν τω μεταξύ παρεισέρονται εμπόδια, τα οποία καθιστούν άγονες και στείρες τις ψυχές. Δυστυχώς, και αυτό είναι διαχρονικό και όχι κάτι προσωρινό. Στους τέσσερις ανθρώπους οι τρεις είναι άκαρποι και μόνο ένας διαθέτει γόνιμη και καρποφόρα ψυχή.

Ένα παράδειγμα να σας πω, που αναφέρει ο Άγιος Συμεών, ο νέος θεολόγος, για το πως καταλαβαίνουμε την καρποφορία του λόγου του Θεού. Μια γυναίκα που κυφορεί μέσα της βρέφος, έστω και αν εξωτερικά δεν υπάρχει κανένα σημείο της κυφορίας της ή έστω και αν δεν υποψιάζονται οι γύρω της ότι κυφορεί, αυτή όμως, επειδή ακούει τα σκιρτήματά του, είναι απόλυτα σίγουρη ότι έχει παιδί. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με τον άνθρωπο που δέχθηκε μέσα του το λόγο του Θεού. Καταλαβαίνει πολύ καλά ότι μέσα του έχει τα θρησκευτικά σπέρματα του Θεού. Ο Απόστολος Παύλος στην προς Εβραίους επιστολή μιλάει για αυτούς που δοκίμασαν τον Ιησού Χριστό, που με φόβο Θεού, πίστεως και αγάπης Τον προσεγγίζουν και εγκολπώνονται τα θεία του λόγια.

Η Εκκλησία από εμάς δεν περιμένει ασφαλώς να αλλάξουμε τον κόσμο, ούτε να ανατρέψουμε τις δομές της κοινωνίας. Περιμένει, όμως η Εκκλησία, να δώσουμε εκείνη τη σπίθα που θα γίνει πυρκαγιά στις καρδιές των ανθρώπων, για να ξανασυναντήσουν τον Χριστό. Καλούμαστε να αποδείξουμε ότι η Εκκλησία δεν είναι μουσείο, που φυλάσσονται θησαυροί του παρελθόντος, δεν είμαι μια ιδεολογία ανάμεσα στις πολλές που αναζητεί οπαδούς και φανατισμένους ανθρώπους με σκοπό να επιβληθεί και να κυριαρχήσει. Δεν είναι δικαστήριο απόδοσης ευθυνών. Η Εκκλησία είναι η οικογένειά μας, είναι ο δικός μας χώρος που μας περιμένει, έστω και αν έχουμε αποδημήσει «εις χώραν μακράν».

Όπως ο Χριστός είναι αιώνιος, έτσι και ο λόγος Του «ζῆ καὶ οὐκ ἔσβέσθη» τονίζει ο Ιερός Χρυσόστομος. Ο λόγος του Θεού είναι υποστατικός, δημιουργικός, διότι σύμφωνα και με την Αγία Γραφή «με το λόγο του Θεού οι ουρανοὶ εστερεώθησαν» (Ψαλμ. 32, 6).

Ο λόγος του Θεού «σπείρεται» στον εσωτερικὸ κόσμο του ανθρώπου με πολλούς τρόπους: με την μελέτη, με την προσωπική ακρόαση, αλλά και με το ζωντανὸ παράδειγμα των χριστιανῶν που τον εφαρμόζουν στην καθημερινή ζωή τους.

Στην πρώτη κατηγορία της, που αφορά τους σπόρους που έπεσαν στον δρόμο και πήγαν χαμένοι, αντιστοιχεί στους ανθρώπους που ακούν τον λόγο του Θεού, αλλά ομοιάζουν με το χώμα του δρόμου που σκλήρυνε από το καθημερινό περπάτημα των περαστικών και είναι ακατάλληλο να δεχθεί το σπόρο. Δηλαδή, ενώ ακούν τον λόγο του Θεού, δεν δείχνουν καμία διάθεση να τον διαφυλάξουν στην καρδιά τους.

Στην δεύτερη κατηγορία, που αφορά τους σπόρους που έπεσαν πάνω στις πέτρες, αντιστοιχεί στους ανθρώπους που αποδέχονται μεν τον λόγο του Θεού, αλλά, λόγω της έλλειψης πνευματικῶν καταβολῶν, με το πρώτο εμπόδιο, την πρώτη δυσκολία, εγκαταλείπουν την κάθε προσπάθεια και μαραίνονται πνευματικά, λόγω του ὅτι ο βλαστὸς της πίστεώς τους δεν έχει ρίζα. Δεν έχουν σταθερές αρχές.

Στην τρίτη κατηγορία, που αφορά τους σπόρους που έπεσαν σε ακανθώδη γη, αντιστοιχεί στους ανθρώπους που φθάνουν σωστά ένα

βήμα πριν την καρποφορία. Εδώ ο σπόρος βλαστάνει και λίγο πριν να καρποφορήσει μαραίνεται και πέφτει.

Συμπνίγεται από τα αγκάθια, που πνίγουν τα καλά φυτά και τα εμποδίζουν να καρποφορήσουν. Και ποια είναι τα αγκάθια στην προκειμένη περίπτωση; Οι βιοτικές μέριμνες της ζωής, οι καθημερινές ενασχολήσεις που μας αποπροσανατολίζουν από τον πνευματικό μας δρόμο, οι ηδονές του βίου που καταστρέφουν τους καλούς βλαστούς. Το άγχος για την υλοποίηση των βιοτικών αναγκών. Η σύνδεση των αγκαθιών με τον πλούτο και τις μέριμνες ανακαλεί στη μνήμη μας τα χωρία της επί του όρους ομιλίας του Χριστού (Ματθ. 6, 19–34), στην οποία ο Χριστός κατακρίνει τον πλούτο και τις βιοτικές μέριμνες. Ακόμη δε, ο Χριστός στηλίτευσε τη συσσώρευση του πλούτου, αλλά και την άσπλαχνη και σκληρή καρδιά των πλουσίων, με την παραβολή του πτωχού Λαζάρου και του πλουσίου, και την παραβολή του άφρονος πλουσίου.

Στην τέταρτη κατηγορία, που αφορά τους σπόρους που έπεσαν στην εύφορη γη και αναπτύχθηκαν τα φυτά, αντιστοιχεί στους ανθρώπους που διαθέτουν εύφορη ψυχή. Στην καρδιά τους βασιλεύει ο Θεός και δεν βρίσκει χώρο ο πειρασμός. Ασφαλώς, για να φθάσουν να αποκτήσουν εύφορη γη, φρόντισαν να καλλιεργήσουν τη ψυχή τους με την πνευματική άσκηση και την απονέκρωση των παθών.

Φρόντισαν να διαφυλάξουν τη ψυχή τους ελεύθερη από κάθε κοσμική ενασχόληση, παραμένοντας προσηλωμένοι στο έλεος του Θεού. Μετουσίωσαν το λόγο του Θεού σε πράξη ζωής και με τα δάκρυα μετανοίας συνέργησαν στην ταχεία βλάστηση και ανθοφορία του σπόρου της αρετής. Το καλό έδαφος είναι η προϋπόθεση της επιτυχίας της σποράς. Πρόκειται για τους καλοπροαίρετους ανθρώπους, οι οποίοι ανταποκρίνονται στον λόγο του Θεού και τον εφαρμόζουν, παρ' όλες τις δυσκολίες.

Από την άλλη υπάρχει διαβάθμιση του καλού εδάφους. Η καρποφορία αλλού φτάνει τριάντα, αλλού εξήντα κι αλλού φτάνει εκατό φορές περισσότερο από τον αρχικό σπόρο. Όπου υπάρχει καλή διάθεση από τον άνθρωπο, τα αποτελέσματα είναι παραπάνω από θεαματικά.

Είναι απαραίτητο να καλλιεργούμε το χωράφι της ψυχής μας, να το επενδύουμε με αρετές ήθους, με χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος, ιδιαίτερα σήμερα που τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας δεν μεταδίδουν απλώς πληροφορίες, αλλά διαμορφώνουν τις απόψεις όσων τα παρακολουθούν, για τη ζωή και το νόημά της, κατευθύνουν τις ανάγκες και επιθυμίες τους, δημιουργούν αλλαζονική και εωσφορική οίηση στον άνθρωπο και επηρεάζουν τον αξιολογικό προσανατολισμό τους, χρειάζεται, τόσο η καλλιέργεια της ψυχής μας όσο και η καλλιέργεια της ιεροπρεπούς σεμνότητας, της ταπείνωσης και του μέτρου στη ζωή όλων, και κυρίως εμάς που θα κληθούμε «και ετέρους διδάξει».

Όταν ο άνθρωπος έχει το Θεό μέσα στη ψυχή του, προσέχει να μην κακολογήσει, να μη λυπήσει κανένα. Αυτό είναι η χάρις του Θεού, η οποία προστατεύει τον άνθρωπο να μην στεναχωρέσει τον συνάνθρωπό του, να μην τον πικράνει, να μην του φερθεί με τρόπο άσχημο, να μην τον κακολογήσει. Γιατί, μπορεί να κάνουμε μεγάλους σταυρούς, νηστείες, μετάνοιες, αλλά το στόμα μας να κατακρεουργεί τον διπλανό μας.

Καλούμαστε, λοιπόν, όχι μόνο να διασώσουμε την γνήσια αποστολική παράδοση και να μεταδώσουμε ανόθευτα την αλήθεια του Ευαγγελίου, αλλά να στεκόμαστε δίπλα στον κάθε χειμαζόμενο άνθρωπο.

Εύχομαι, λοιπόν, η ζωή σας να ανάγεται εις υψοποιούς σφαίρας πνευματικότητας, χαρακτηριζόμενη πάντοτε από αυτήν την αφοσίωση αφιερώσεως, την οποία είχαν οι Άγιοι της Εκκλησίας μας προς τον ερασμιότατο της πίστεώς μας Ιησού Χριστό. Να αγωνίζεστε να σπέρνετε το λόγο του Θεού, αλλά πρωτίστως να τον σπείρουμε στο δικό μας χωράφι, ώστε να μπορέσουμε να αποτελέσουμε φάρο και οδοδείκτη και στους γύρω μας.